

sosialurinn

## VIKUSKIFTIÐ

Ritstjóri:  
Hans Thomsen

## Biltúrur á nátt

Mark koyrði ongantið skjótari enn 80. Hann var tann seinasti í tí litla bíðiraðnum av bilum fra ferjuni. Honum dæmði ekki at koyra skjótt. Ikki longur, ið hvussu var. Langt burturi sá hann tey reyðu bakljósini á hinum hílunum hvørva í øllum regni-num.

Mark misti ikki ræðið á bilinum, tá bæði framhjólini sprungu isenn. Bilurin fór at sløðra ógvusliga, men tað eydnaðist honum kortini at halda honum á vegnum. Bilkoyrari var hann góður.

Hann rullaði varisliga út í vegjaðaran, minkaði um tað skyggjandi, sterka ljósið. So fekk hann sær eina litla lummalykt, hann altið hevði liggjandi í handskarúminum og fór út at vita, hvussu vorðið var við framhjólunum. Øll luftin var farin úr báðum. Hevði tað av illum bert verið annað, hevði hann hjálpt við eykahjólunum. Men nú vóru so bæði farin, og Mark hevði ongantið hugsað sær, at hann nakrantíð fór at koma soleiðis fyrri.

Hann bannaðist innantanna, meðan hann hugdi oman- og niðaneftir vegnum, men har vóru eingir bilar at siggja og ferja sigldi eingin aftur fyrr enn um triggjar tímar. Hann royndi at skota, men einki var at hoyra uttar vindur og regn. Tá varnaðist hann bráðdliga eitt veikt motorljóð, men hetta veika ljóðið kom hvørki nærri ella hvarvur aftur.

Mark fór at ganga eftir ljóðinum, og tá hann hevði gingið einar hundrað metrar, bar hann eyga við bilin, — ein Sedan við tveimum hurðum av sama slagum sum hansara egni. Hann stóð stillur úti í vegjaðaranum við sløktum lyktum. Motorurin gekk í tómgongd. Eitt friggjarapar! Hann nærkaðist spakuliga og varin.

Men hetta var einki friggjarapar. Inni í bilinum sat ein einsamallur maður við róðrið og roykti eina sigarett. Hann vendi sær við, og Mark kendi hann aftur. Hetta var sami maðurin, sum hevði sitið fyrri seg sjálfvan í einum króki á matarhøllini umborð á ferjuni við einum kaffimunn. Beint sum Mark sjálfur.

— Haldið mær til góðar, segði Mark, — men...

— Eg sá tygum, helt maðurin fyrri, — eg sá tygum og hugsaði við mær sjálfum, at væl kundi tað verið, at okkurt óhapp fór at verða tygum fyrri!

Hann brosaði, og myrkligt sum tað var, var tað ikki meir

enn at Mark kundi hóma tenn hansara.

— Og so varð eisini! Mín sann um ikki bæði framhjólini hjá tygum ruku!

— Eg havi eitt eykahjól sjálfur, segði Mark, so hevði eg sloppið at lánt tygara! Tygum hava sama slag av bili sum eg!

— So, segði maðurin. — Men eg havi tíværri einki eykahjól! Trúgva tygum á Gud?

— Gud?

— Ja, ella hvussu vit nú

okkurt tos fyrri, bert tí at onkur bjóðar teimum upp í bilin hjá sær!

— Tað var vakurt gjørt av tygum at bjóða mær uppi! helt Mark fyrri og kendi seg vera noyddan at siga okkurt.

— Á, tað hevur so litið upp á seg! Tygum eru jú ein hampa maður, ha?

Aftur mutlaði Mark okkurt.

— Jú men tygum eru so eitt hampa fólk, helt maðurin fram, — eg eri visur í at tygum eru tað, ha?

— Hatta havi eg einki

— Vit eiga tvey børn!

— Hygga sigg, segði maðurin, — so eru tygum ógvuliga lukkuligur, kann eg ætla?

— Ja!

— Og eru tygum ikki ógvuliga góður við konuna?

— Jú, tað eri eg! segði Mark argur.

So koyrdu teir út úr aftur býnum, og maðurin vaks um ferðina. 140. Dunið frá motorinum var so hvølt at hoyra.

Mark tók sær um reiggj:

— Eg haldi ikki... mær dámar ikki, at...

— Ja, tað var rætt, kom bara við tí, segði maðurin eggjandi og vildi vera blíður.

— Mær dámar einki at koyra so skjótt!

— So, tað var spell! segði maðurin, — spell fyrri tygum!

Men hann helt á fram við somu ferð. Nú tók Mark dik á seg.

— Ikki høvdu tygum viljað latið meg sloppið út!

— Nei! segði maðurin.

— Hoyrið meg eitt orð, segði Mark og hevði seg framyvir.

— Verið tygum heldur sitandi, segði maðurin og snaraði harðliga róðrinum nakrar ferðir borð úr borði, so bilurin fór sendandi úr einum vegjaðanum aftur á annan.

— Ja, tygum mugu heldur verða sitandi, helt maðurin mænandi fyrri, — tað er ógilla hættsligt at koyra so skjótt! Hvussu var ikki við hasari vanlukkuni uttan fyrri Roskilde, tygum hava lisið um tað, kann eg ætla? Bilurin koyrði beint á eitt træ við meir enn hundrað kilometra ferð!

— Nei, eg haldi ikki, eg havi lisið um hetta, segði Mark.

— Tað var spell, segði maðurin, — tí tygum kundu lært nógv av tí!

— Nú krevji eg at sleppa út! segði Mark, meðan hugur hansara mól um, hvussu hann skuldi fáa fatur á start-lyklinum.

— Nei, leggi ikki í! segði maðurin blidliga. — Ikki skulu tygum royna at nápa lykilin. So, so, tygum løsu ikki um hasa vanlukkuna! Tað var ein syndarligur til-bruður!

— Nú koyrdu teir á viðilsinum eystan fyrri Slagelse, niðan móti skóginum. Nú lá nálin og darraði um teir háltannaðhundrað kilomet-rarnar. Maðurin koyrði mitt úti á vegnum.

Aftur tók Mark sær um reiggj:

## Leif Panduro

hesin skemtiligi danski rithøvundurin varð føddur í 1933. Hann las til tannlækna, fekk eisini stak gott prógv, men dæmði betur at skriva. Í 1957 kom stak stuttliga bók hansara »Au, min guldand!« Síðani eru bøkurnar streymaðar úr hansara hond, m.a. — Rend mig i traditionerne (1958). Í 1960 gjørdi hann tað, at hann skrivaði eina rættliga skaldsøgu, sum hann kallaði »øgledagi«. Leif Panduro er ein ógvuliga livandi maður og mangan eru boð eftir honum frá Danmarks Radio.

skulu rópa hetta: forsjón, undur, lagnu, sama ger!

— Jú, men eg dugi ikki rættliga at skilja, helt Mark fyrri, — eg dugi ikki rættliga at skilja, hvat tað hevur...

— Nei, nei, segði maðurin — hatta skulu tygum einki hugsa um! Men tygum skulu til Keyppmannahavnar, kann eg ætla? Setið tygum bara inn... aftanfyrri, so kunnu tygum fáa tygum ein blund, meðan eg koyri. Í morgin kunnu tygum so ringja til bjargingarfelagið!

— Mark ivaðist eina løtu, áðrenn hann setti seg inn á baksetrið. Maðurin setti í gear og helt út á vegin. Skjótt vant ferðin upp á seg. Hetta var góður bilur, sum tann, ið Mark sjálfur átti. Nálin á ferðarmátaranum lá og darraði uppi á eitt hundrað og tretivu.

— Tygum skulu ikki leggja í at tosa, segði maðurin. — Sigið einki uttan tygum sjálfur hava hug. Tað er jú ikki altið, ein leggur so nógv í at tosa, hevur kanska betur hug at sita og hugsa um víður-skiftini. Er hatta ikki beint, sum eg sigi?

Mark mutlaði okkurt. Ferðin var nú komin upp í eitt hundrað og fjóruti. Honum dæmði einki hesa nógv ferð.

— Leggið tygum bara og fáid tygum ein blund, helt maðurin fyrri, — tygum munnu óivað vera móður. Sigið bara einki. Tað er als ikki neyðugt. Summi halda seg hava skyldu til at hava

hugsað um, segði Mark hvatt-liga.

Maðurin í tí dimma frakkunum hevði seg framyvir. Hann bremsaði varliga, tá teir komu inn á høvuðsvegin. Tað hvein eftir í hjólunum í vegbuginum. Ljósúrvarn vísiti reytt. So hildu teir leiðina fram, inn gjøgnum býin.

— Her er mark fyrri, hvussu skjótt tú hevur loyvi at koyra! segði Mark.

— Eg meini tað, segði maðurin uttan at minka um ferðina, — hatta hava teir funnið uppá umsa staðni. Men hatta man ikki vera so heilt vanligt, ha?

— Tað haldi eg ikki, helt Mark fyrri, — men eg hugs, tað man vera neyðugt!

— Ja, hatta er so púra neyðugt, tí tað likist ongum, sum summir koyra, halda tygum ikki tað?

— Á, eg veit...

— Sigið nú, hvat tygum halda! segði maðurin, — sigið nú bara beint sum er!

Aftur komu teir fram við eini ljósúrvarn. Reytt. Fram við politistøðini, har tann grønna lampan lýsti. Gøturnar vóru manntómar, bert onkur hendinga fullur maður, sum fór styðjandi seg fram við húsaveggnum.

— Tygum eru eitt hampa fólk, segði maðurin, — tí ivist eg ikki í! Hava bæði konu og børn, veit eg?

Mark segði treyður:

— Jú, eg eri giftur!

Og løtu seinni legði hann aftrat: